

פרשת תרומה

נושא השבוע: חפצים יקרים ללבי

נושא השבוע

הנושא "חפצים יקרים ללבי" עוסק למעשה בדרכי האחסון שאנחנו בוחרים לדברים חשובים לנו. הנושא נבחר בהשראת ארון הברית. ארון הברית, הנקרא גם ארון העדות, נועד להכיל את שני לוחות הברית שהיו כתובים עליהם עשרת הדיברות שנאמרו למשה מפי אלוהים בהר סיני. לארון היתה צורה של ארגז. הוא היה עשוי עצי שיטים ומצופה זהב. בארבע פינותיו היו ארבע טבעות זהב שבהן הושחלו המוטות לנשיאתו. כמכסה לארון נעשה לוח זהב טהור – כפורת, ובקצותיה נקבעו כרובים מזהב. הכרובים היו מעין יצורי כלאיים מכונפים, שייצגו כנראה את מושב האלוהות, כך שהארון היה למעשה הדום רגליו. (אולי, כפי שהיה נהוג אצל מלכים במסופוטמיה שמסמכים חשובים היו מונחים תחת רגליהם). הארון הונח בקודש הקודשים שבמשכן וכשיצאו למלחמה לקחו את הארון אתם. במלחמת הפלשתים בישראל נפל הארון בשבי והושב, ובימי דוד הועלה לירושלים ומוקם בקודש הקודשים שבמקדש שלמה.

מה פרשה

- בפרשה זו ניתנת הוראה לקחת תרומה מבני ישראל ואחר כך מובאות ההוראות שניתנו למשה על הר סיני בדבר עשיית המשכן וכליו:
- ארון הברית – בתוכו מונחים לוחות הברית.
- הכרובים – חיות מכונפות המונחות על הארון ונושאות את המרכבה האלוהית.
- השולחן וכליו – עליו מניחים את לחם הפנים.
- המנורה – בעלת שבעה קנים.
- יריעות המשכן – המשכן הוא למעשה אוהל מיטלטל וקירותיו הם למעשה יריעות בד.
- הפרוכת – מעין וילון או מסך המבדיל בין הקודש ובין קודש הקדשים.
- המזבח בחצר המשכן - להקרבת הקורבנות.
- חצר המשכן – שטח מוקף מסביב למשכן.

נושאים לשיחה

כדאי לתאר את הארון באמצעות תמונה (מעולם התנ"ך, שמות כ"ה), או לבקש מהתלמידים לשרטט את הארון לפי ההנחיות שבשמות כ"ה, י"כ"ב. לאחר מכן אפשר לדון בשאלה מדוע הניחו את לוחות הברית בארון מפואר כל כך? ומכאן לדון בדרכי האחסון שאנו בוחרים לחפצים היקרים ללבנו. בשיר ובמכתבה של צפנת אנו פוגשים בתופעה מוכרת: חפצים פשוטים שתלמידים אוספים ושומרים ומייחסים להם ערך מיוחד. בעולם המבוגרים יש מושג הדומה במקצת לתופעה זו ונקרא "חפץ בעל ערך סנטימנטלי", ניתן להסביר כי זהו חפץ שאינו נמדד בכסף אלא באופן אחר, למשל מזכרת שניתנת מסב אהוב שנפטר, גם אם הערך הכספי שלה הוא נמוך - המתנה עצמה יקרה מאוד ללבו של המקבל כיוון שהיא מהווה מזכרת. ניתן לשאול את התלמידים האם יש להם או ליקריהם חפצים בעלי ערך סנטימנטלי, ולהזמין אותם לספר את הסיפור העומד מאחורי אותם חפצים.

מ

מדרש זה מספר כי בין שני הארונות שליוו את בני ישראל במדבר, היתה חלוקה: **ארון אחד** – ובו התורה – נשאר באופן קבוע באוהל מועד, ואילו **הארון השני** – בו היו שברי הלוחות – ליווה את בני ישראל כאשר יצאו מן המחנה לתקופות קצרות (למשל למלחמה וכדומה).

ד

שני הארונות הכילו את הדברים החשובים המזכירים את מהותו של עם ישראל, ומסמלים את הקשר בין עם ישראל לאל. מסרים אלו היו משמעותיים וחשובים בתוך המחנה לחיי היום-יום הקשים במדבר ולאמונה באל, אך גם ביציאה החוצה, כיוון שהעניקו **תחושה של כוח** ללוחמים בכך שהזכירו את האל העומד לצידם, יתכן כי הארון ה"יוצא" שימש בין השאר כגורם מרתיע ומייאש ללוחמים מהצד השני בהזכירו כי האל לצד ישראל, ועל כן מצפה להם הפסד...

ר

מעניין לנסות ולהרהר בסוגיה: מדוע דווקא הארון ובתוכו הלוחות השבורים הוא שליווה את היוצאים? האם מדובר בשיקול פרקטי, כיוון שהיציאה למלחמה היתה מלווה בקשיים פיסיים, העדיפו לקחת את השברים שהיו עשויים אבן – והיו אולי עמידים יותר? ואולי יש כאן משמעות סמלית, כי הלוחות השבורים על אף שיברונם מסמלים את **הקשר הראשוני** המזווכך ביותר והספונטני בין העם לאל – קשר הטומן בחובו ריכוז של עוצמה. לעומתה התורה השלמה שניתנה לאחר התאושות מחטא – היא במובן מסוים **מחושבת יותר**, מסודרת יותר, ולכן אולי היא מתאימה יותר להענקת כוח לחיי היום-יום במחנה.

ש

פעילות נוספת

לצורך הפעילות הבאה, יש לבקש מהתלמידים להביא מהבית חפץ שהוא בעל משמעות מיוחדת – לא כספית, אם הילד חושש להביא את החפץ ניתן לבקש ממנו לצייר או לכתוב תיאור מפורט שלו על דף. אם מדובר בחפץ היקר לאחד ההורים או האחים תבקש המורה מהתלמידים לברר ולדעת את הסיפור העומד מאחוריו, בכיתה תחלק המורה דפים עליהם יכתבו התלמידים את "סיפורו" של החפץ – **בלי להזכיר את שמו ואת תיאורו**. לאחר מכן יעורבבו הפתקים והתלמידים יתבקשו להתאים בין החפץ לסיפור שמאחוריו. ניתן לערוך את הפעילות כתחרות בין קבוצות כך שכל קבוצה מקבלת מספר חפצים ומספר פתקים וצריכה להתאים ביניהם, הקבוצה שמסיימת ראשונה – זוכה.